Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

d

cesarstwa austryackiego.

Część LXXXVII.

wydana i rozesłana
w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 8. Lipca 1850;
w wydaniu niniejszem dwujęzykowem: 28. Listopada 1850.

259.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30. Czerwca 1850,

którem się w skutek Najwyższej uchwały z dnia 28. Czerwca 1850, ustanawia dotychczasowa działalność publicznych fiskalów i przeniesienie tej działalności na prokuratorstwo rządowe we Węgrzech: Kroacyi, Slawonii, w Serbskiem Województwie i banacie Temeskim.

§. 1.

Dotychczasowa działalność dyrektoratu spraw królewskich *(causarum regalium directoratus)*, tudzież fiskalów magistratualnych w komitatach, w królewskich wolnych miastach, w dystryktach, jako to: w Jacygii i Kumanii, w miastach hajduków, w siedliskach predyalnych (dominikalnych), w królewskim dystrykcie z tej strony Cissy, w Turopolu, w miastach Szypuszskich i w ogólności wszystkich innych fiskalów, ustać ma, wedle której im z urzędu przeprowadzenie procesów karnych, albo śledztwo w rzeczach karnych poruczonem było.

§. 2.

Prowadzenie zaś owych spraw cywilnych, które dotychczas do dyrektoratu spraw królewskich należały, temuż tymczasowo i aż do ostatecznego uregulowania prokuratorstwa rządowego, jeszcze nadal pozostawia się.

Wolne królewskie miasta, dystrykty i inne ciała, które sędownictwo wykonywały, mają przeprowadzenie swych, do dóbr miejskich dystryktowych lub do dóbr innego jakiego ciała odnoszących się, tudzież wszystkich innych cywilnych sporów, ustanowić się mającym prywatnym adwokatom (prokuratorom gminnym) zlecać.

Bezpłatne przez adwokatów w powiecie sądowym znajdujących się, zastępywanie stron ubogich ma się dziać tymczasowo tylko, aż do wydania prowizorycznej ustawy adwokackiej, w pewnym przez dotyczący sąd ustanowić się mającym porządku.

§. 3.

Sprawowanie wszystkich interesów w sprawach karnych, które się dotychczas działo przez wymienionych w pierwszym paragrafie fiskalów dyrektorackich i magistratualnych, na prokuratorstwo rządowe przenosi się. Również mają przy sądach powiatowych pierwszej klasy (powiatowych sądach kolegialnych) i przy sądach krajo-

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

LXXXVII. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 8. Juli 1850,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 28. November 1850.

259.

Verordnung des Justizministeriums vom 30. Juni 1850,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 28. Juni 1850 die bisherige Wirksamkeit der öffentlichen Fiscale und die Uebertragung dieser Wirksamkeit auf die Staatsanwaltschaft in Ungarn, Croatien, Slavonien, in der serbischen Woiwodschaft und in dem Temeser Banate festgesetzt wird.

§. 1.

Die bisherige Wirksamkeit des Directorates der königlichen Rechtssachen (causarum regalium directoratus), *ferner der Magistratsfiscale in den Comitaten, in den königlichen Freistädten, in den Districten wie Jazygien und Cumanien, in den Haidukenstädten, in den Prädial-Sitzen, in dem k. Districte diesseits der Theiss, im Turopolyer Felde, in den Zipserstädten und überhaupt aller sonstigen Fiscale, wornach dieselben von Amtswegen mit Führung der Strafprocesse oder mit Untersuchungen in Strafsachen betraut waren, hat aufzuhören.*

§. 2.

Dagegen bleibt einstweilen und bis zur definitiven Regelung der Staatsanwaltschaft die Führung jener bürgerlichen Rechtsangelegenheiten, welche bisher dem Directorate der königlichen Rechtssachen oblag, auch fernerhin demselben überlassen.

Die königlichen Freistädte, Districte und sonstigen Körperschaften, welche die Gerichtsbarkeit ausübten, haben ihre auf das städtische Districts- oder sonstige körperschaftliche Gut Bezug habenden und alle übrigen bürgerlichen Rechtsstreitigkeiten mittelst zu bestellenden Privat-Advocaten (Gemeinde-Anwälte) austragen zu lassen.

Die unentgeltliche Vertretung der armen Parteien hat einstweilen nur bis zur Erlassung einer provisorischen Advocatenordnung, nach einem, von dem betreffenden Gerichte festzustellenden Turnus, durch die im Gerichtsbezirke befindlichen Advocaten zu geschehen.

§. 3.

Die Besorgung sämmtlicher Geschäfte in Strafsachen, welche bisher durch die im ersten Paragraphe benannten Directorats- und Magistratsfiscale gepflogen worden sind, wird auf die Staatsanwaltschaft übertragen. Ebenso haben die bei den Bezirks-Gerichten erster Classe (Bezirks-Collegialgerichten) und bei den Landesgerichten angestellten Staatsanwälte einst-

wych ustanowieni prokuratorowie rządowi tymczasowo i aż do wydania nowego rozporządzenia w sprawach sierocińskich wziąć na się czynności urzędowe, dotychczasowych w miastach i w komitatach ustanowionych fiskalów sierocińskich.

§. 4.

Przy sprawowaniu interesów w sprawach karnych, ma prokuratorstwo rządowe uważać za podstawę obwieszczone już prowizoryczne rozporządzenie o przynależności sądów karnych i postępowaniu w sprawach karnych.

§. 5.

Prokuratorstwo rządowe składa się z prokuratorów jeneralnych i ich zastępców, tudzież z prokuratorów rządowych i ich zastępców, z potrzebnem personale pomocniczem.

§. 6.

Przy każdym wyższym sądzie dystryktualnym, zawiadywać będzie interesami jeneralny prokurator z swym zastępcą, przy każdym sądzie krajowym, prokurator rządowy, z potrzebną liczbą zastępców, a przy każdym sądzie powiatowym pierwszej klasy (powiatowym sądzie kolegialnym) substytut prokuratora rządowego, a to wszędzie z potrzebnem personale pomocniczem.

§. 7.

Ustanowiony u sądu powiatowego pierwszej klasy (powiatowego sądu kolegialnego) substytut prokuratora rządowego, obowiązany jest we wszystkich owych procesach karnych, których przeprowadzenie i rozstrzygnięcie, przekazane jest sądom powiatowym pierwszej klasy (powiatowym sądom kolegialnym) w myśl §. 25. prowizorycznego rozporządzenia o postępowaniu w sprawach karnych, jako oskarżający występywać. Podobny obowiązek ma prokurator rządowy przy sądzie krajowym, co do tych procesów karnych, które ostatniemu sądowi są przekazane.

§. 8.

Substytut prokuratora rządowego, albo prokurator rządowy, ma wszystkie dochodzące go doniesienia o zbrodniach lub wykroczeniach, które za ważne uważa, tudzież środki dowodu, do jego wiadomości dochodzące, udzielać sędzi śledczemu i oraz względem podniesienia istoty czynu, wyśledzenia nieznajomych sprawców i przedsiębrania inkwizycyi, stosowne czynić wnioski. Końcem tego też w myśl §. 14. prowizorycznego rozporządzenia względem postępowania w sprawach karnych i w myśl §. 38. rozporządzenia o żandarmeryi, jest on upoważniony, wydawać do władz cywilnych i wojskowych, do utrzymania publicznego bezpieczeństwa powołanych, potrzebne rekwizycye.

§. 9.

Substytut prokuratorstwa rządowego lub prokurator rządowy, ma prawo osoby, któreby w stanie były udzielić wyjaśnienia o popełnionych zbrodniach albo wykroczeniach, uprzednio i bez zaprzysiężenia, przez powiatowych sędziów pojedynczych, albo w razie ich nieobecności lub przeszkodzenia, także przez urzędników władz bezpieczeństwa, kazać w swej przytomności wysłuchać. Nadto może on w nagłych przypadkach w nieobecności sędzi śledczego i jego zastępcy, kazać przedsiębrać naoczne oglądanie, rewizyą domu i t. p. przez pojedynczych sędziów powiatowych, albo urzędników władz bezpieczeństwa, i przytem także sam być obecnym.

We wszystkich takowych przypadkach, mają sporządzone protokoły bezzwłocznie sędzi śledczemu być udzielane, który formę i zupełność tych roztrząsać i w razie potrzeby powtórzenie lub uzupełnienie postępowania uskutecznić ma.

weilen und bis zur Erlassung einer neuen Verordnung in Waisenangelegenheiten, die Amtsverrichtungen der bisherigen in den Städten und in den Comitaten angestellten Waisenfiscale zu übernehmen.

§. 4.

Bei Besorgung der Geschäfte in Strafsachen hat die Staatsanwaltschaft die, bereits veröffentlichte, provisorische Verordnung in Betreff der Zuständigkeit der Strafgerichte und in Betreff des Verfahrens in Strafsachen als Richtschnur zu betrachten.

§. 5.

Die Staatsanwaltschaft besteht aus General-Procuratoren und deren Stellvertretern, dann aus Staatsanwälten und deren Stellvertretern, mit dem nöthigen Hilfspersonale.

§. 6.

Bei jedem Districtual-Obergerichte wird ein General-Procurator mit seinem Stellvertreter, bei jedem Landesgerichte ein Staatsanwalt mit der nöthigen Zahl von Stellvertretern und bei jedem Bezirksgerichte erster Classe (Bezirks-Collegialgerichte) ein Staatsanwalt-Substitut, und zwar allerseits mit dem nöthigen Hilfspersonale die Geschäfte führen.

§. 7.

Der bei dem Bezirksgerichte erster Classe (Bezirks-Collegialgerichte) angestellte Staatsanwalt-Substitut ist verpflichtet in allen jenen Strafprocessen, deren Verhandlung und Entscheidung den Bezirksgerichten erster Classe (Bezirks-Collegialgerichten) zugewiesen ist, im Sinne des §. 25 der provisorischen Verordnung über das Verfahren in Strafsachen als Ankläger aufzutreten. Eine gleiche Verpflichtung hat der Staatsanwalt bei dem Landesgerichte in Bezug auf jene Strafprocesse, welche dem letzteren Gerichte übertragen worden sind.

§. 8.

Der Staatsanwalt-Substitut oder der Staatsanwalt hat alle über Verbrechen oder Vergehen an ihn gelangenden Anzeigen, welche er für erheblich erachtet, sowie die zu seiner Kenntniss kommenden Beweismittel, dem Untersuchungsrichter mitzutheilen und zugleich wegen Erhebung des Thatbestandes, Erforschung unbekannter Thäter und Vornahme der Untersuchung die geeigneten Anträge zu stellen. Zu diesem Behufe ist er auch im Sinne des §. 14 der provisorischen Verordnung in Betreff des Verfahrens in Strafsachen und im Sinne des §. 38 der Verordnung über die Gensd'armerie, ermächtiget, an die zur Handhabung der öffentlichen Sicherheit berufenen bürgerlichen und militärischen Behörden die nöthigen Requisitionen zu erlassen.

§. 9.

Der Staatsanwalt-Substitut oder der Staatsanwalt ist berechtiget, Personen, welche Aufklärung über begangene Verbrechen oder Vergehen zu ertheilen im Stande seyn dürften, vorläufig und unbeeidigt durch Bezirks-Einzelnrichter oder in deren Abwesenheit oder Verhinderung auch durch Beamte der Sicherheitsbehörden in seiner Gegenwart vernehmen zu lassen. Ausserdem kann er in dringenden Fällen in Abwesenheit des Untersuchungsrichters und seines Stellvertreters Augenschein, Haussuchung u. dgl. durch Bezirks-Einzelnrichter oder Beamte der Sicherheitsbehörden vornehmen lassen, und denselben auch selbst beiwohnen.

In allen diesen Fällen sind die aufgenommenen Protokolle unverweilt dem Untersuchungsrichter mitzutheilen, welcher deren Form und Vollständigkeit zu prüfen und nöthigenfalls die Wiederholung oder Ergänzung der Verhandlung zu bewirken hat.

§. 10.

Substytutowi prokuratora rządowego, albo prokuratorowi rządowemu, nie wolno ani samemu przedsiębrać czynności inkwizycyjne, jako to: formalne przesłuchania obwinionych, wysłuchania świadków pod zaprzysiężeniem, ani też przy formalnem wysłuchaniu obwinionego lub świadków przez sędzi śledczego, obecnym być.

Atoliż ma prawo obecnym być przy naocznem oglądaniu, rewizyi domu i przetrząsaniu papierów, tudzież oznaczać przedmioty, na które mają czynności śledcze być rociągnięte. Sędzia śledczy winien w tym celu substytutowi prokuratora rządowego, lub temuż samemu wprzód oznajmiać przedsiębranie takowych czynności, które jednak, jeżeli przewloka niebezpieczeństwem grozi, i bez uprzedniego zawiadomienia onegoż przedsiębrać może.

§. 11.

Po ukończeniu śledztwa, winien śledczy sędzia przy powiatowym sądzie pierwszej klasy (powiatowym sądzie kolegialnym) akta substytutowi prokuratora rządowego, przy sądzie krajowym prokuratorowi rządowemu udzielać. Ciż obowiązani są najdalej w dni 14 podawać swe piśmienne i uzasadnione wnioski do powiatowego sądu pierwszej klasy (powiatowego sądu kolegialnego) względnie do sądu krajowego w myśl dotychczasowego prawnego zwyczaju, albo na przeniesienie obwinionego w stan oskarżenia, albo na uznanie go od winy wolnym, albo bez takowego uprzedniego uznania, wprost do ukarania obwinionego.

§. 12.

Ponieważ instytut fiskalów magistratualnych ustaje, przeto wolno obwinionemu wybrać sobie na swe własne koszta obrońcę z rzędu adwokatów. Jeżeli obwiniony wybór takowy sądowi pozostawia, albo jeżeli nie posiada majątku do ustanowienia sobie obrońcy na koszt własny, ma sąd wyznaczyć dla niego z liczby adwokatów, w miejscu sądu zamieszkałych, który też do przyjęcia zlecenia obowiązany jest.

§. 13.

Członkowie prokuratorstwa rządowego, są od sądów nie zawiśli, przy których są ustanowieni. Oni zastępują tak w przekazanym sobie udziale przy śledztwie, jak też w ściganiu obwinionego w procesach karnych, państwo zbrodnią lub wykroczeniem obrażone, i mają w obrębie udzielonego uprawnienia na to zważać, aby przy postępywaniu w sprawach karnych, prawny zachowywano porządek. W szczególności ustanowieni przy sądach powiatowych pierwszej klasy (powiatowych sądach kolegialnych) substytuci prokuratora rządowego mają prawo we wszystkich powiatach, w obrębie sądu powiatowego pierwszej klasy (powiatowego sądu kolegialnego) leżących, przy śledztwach i rozprawach w ten sposób brać udział, ażeby od czasu do czasu dozór nad tem mieli, czy przynależny sąd powiatowy wykonywa swój urząd w myśl ustaw i prowizorycznego rozporządzenia o przynależności i postępowaniu w rzeczach karnych.

§. 14.

Substytuci prokuratora rządowego przy sądach powiatowych pierwszej klasy (powiatowych sądach kolegialnych) i prokuratorowie rządowi przy sądach krajowych, są jeneralnemu prokuratorowi dystryktu, w którym się znajdują, podporządkowani. Oni zlecenia onegoż przyjmować i wykonywać winni.

§. 10.

Der Staatsanwalt-Substitut oder der Staatsanwalt darf weder selbst Untersuchungshandlungen, als: förmliche Verhöre der Angeschuldigten, beeidigte Vernehmungen der Zeugen vornehmen, noch bei der förmlichen Vernehmung des Angeschuldigten oder der Zeugen durch den Untersuchungsrichter gegenwärtig seyn.

Er ist aber berechtiget, dem Augenschein einer Haussuchung und der Durchsuchung von Papieren beizuwohnen und die Gegenstände zu bezeichnen, auf welche die Untersuchungshandlungen auszudehnen sind. Der Untersuchungsrichter soll den Staatsanwalt-Substituten, oder den Staatsanwalt, zu diesem Behufe in der Regel von der Vornahme dieser Handlungen in Voraus benachrichtigen, kann sie aber auch, wenn Gefahr auf dem Verzuge haftet, ohne vorausgegangene Verständigung desselben vornehmen.

§. 11.

Nach dem Schlusse der Untersuchung hat der Untersuchungsrichter bei dem Bezirksgerichte erster Classe (Bezirks-Collegialgerichte) die Acten dem Staatsanwalt-Substituten, bei dem Landesgerichte dem Staatsanwalte mitzutheilen. Diese sind verpflichtet, binnen längstens 14 Tagen ihre schriftlichen und begründeten Anträge, im Sinne des bisherigen gesetzlichen Gebrauches entweder zur Versetzung des Angeschuldigten in den Anklagestand oder zu dessen allfälliger Lossprechung oder ohne diese vorläufige Erkennung geradezu zur Bestrafung des Angeschuldigten dem Bezirksgerichte erster Classe (Bezirks-Collegialgerichte) bezüglich dem Landesgerichte einzureichen.

§. 12.

Da das Institut der Magistratsfiscale aufhört, so steht dem Angeschuldigten frei, sich auf eigene Kosten einen Vertheidiger aus der Reihe der Advocaten zu wählen. Ueberlässt der Angeschuldigte die Wahl dem Gerichte oder besitzt er nicht das Vermögen sich auf eigene Kosten einen Vertheidiger zu bestellen, so hat das Gericht für ihn einen, aus der Zahl der am Gerichtsorte ansässigen Advocaten zu ernennen, und dieser ist zur Annahme des Auftrages verpflichtet.

§. 13.

Die Mitglieder der Staatsanwaltschaft sind unabhängig von den Gerichten, bei welchen sie angestellt sind. Sie vertreten sowohl in der ihnen zugewiesenen Betheiligung bei der Untersuchung als auch bei der Verfolgung der Angeschuldigten in den Strafprocessen den durch das Verbrechen oder Vergehen verletzten Staat und haben innerhalb der ihnen ertheilten Befugniss darauf zu sehen, dass bei Verhandlungen in Strafsachen der gesetzmässige Gang eingehalten werde. Insbesondere sind die bei den Bezirksgerichten erster Classe (Bezirks-Collegialgerichten) angestellten Staatsanwalt-Substituten berechtiget, sich in sämmtlichen Bezirken, welche in dem Sprengel des Bezirksgerichtes erster Classe (Bezirks-Collegialgericht) gelegen sind, bei den Untersuchungen und Verhandlungen in der Art zu betheiligen, dass sie von Zeit zu Zeit die Aufsicht führen, ob das zuständige Bezirksgericht sein Amt im Sinne der Gesetze und der provisorischen Verordnung über die Zuständigkeit und das Verfahren in Strafsachen handhabe.

§. 14.

Die Staatsanwalt-Substituten bei den Bezirksgerichten erster Classe (Bezirks-Collegialgerichten) und die Staatsanwälte bei den Landesgerichten sind dem General-Procurator des Districtes, in welchem sie sich befinden, untergeordnet. Sie haben die Aufträge desselben zu empfangen und zu vollziehen.

§. 15.

Po upływie każdego miesiąca, mają substytuci prokuratora rządowego przy powiatowych sądach pierwszej klasy (powiatowo-kolegialnych sądach) i prokuratorowie rządowi przy sądach krajowych, relacyę zdawać jeneralnemu prokuratorowi, tak o załatwionych sprawach karnych i jeszcze wiszących, jak też o stanie tychże ostatnich. Mają także i w pojedynczych przypadkach karnych, jeżeli idzie o prowadzenie albo o zawieszenie śledztwa, lub też o pojedyncze śledcze kroki, o ileby to wedle ważności przedmiotu za potrzebne uważali, relacye doń stosować i jego zlecenia wypełniać.

§. 16.

Jeneralny prokurator ma nadzór nad wszystkiemi mu podporządkowanymi prokuratorami rządowymi. On ma prawo w każdym pojedynczym, w obrębie jego dystryktu wydarzającym się przypadku karnym, zamiast substytuta prokuratora rządowego lub tegoż samego działać albo osobiście, albo przez swego zastępcę w zakresach dla działalności prokuratorów rządowych oznaczonych. Również może on w każdym pojedynczym przypadku karnym, bądź to u powiatowego sądu pierwszej klasy (powiatowego sądu kolegialnego), bądź też u sądów krajowych którémukolwiekbądź substytutowi z rzędu wszystkich podporządkowanych mu substytutów prokuratora rządowego lub prokuratorów rządowych, zlecić przystojący prokuratorowi rządowemu udział przy śledztwie i wprowadzeniu i załatwieniu procesu karnego, któremu to zleceniu zadosyć uczynić winien tak ten, któremu je dano, jak też i prokurator rządowy przy dotyczącym powiatowym sądzie pierwszej klasy (powiatowym sądzie kolegialnym) albo przy sądzie krajowym ustanowiony.

§. 17.

Jeneralni prokuratorowie, są bezpośrednio ministrowi sprawiedliwości podporządkowani. Ciż jedynie od niego rozkazy otrzymują i jemu w pojedynczych przypadkach relacye, gdyby jakie potrzebne były, zdają.

Również mają na końcu każdego ćwierćrocza do ministerstwa sprawiedliwości zdawać relacyę o sprawach karnych w biegu onegoż czasu załatwionych i jeszcze wiszących.

§. 18.

Niniejsze rozporządzenie, w oznaczonych na wstępie krajach koronnych, od tego czasu i w tym stosunku obowiązywać poczyna, jak nowo uorganizowane sądy w różnych dystryktach swój urząd rzeczywiście sprawują.

Schmerling m. p.

§. 15.

Nach Ablauf jedes Monates haben die Staatsanwalt-Substituten bei den Bezirksgerichten erster Classe (Bezirks-Collegialgerichten) und die Staatsanwälte bei den Landesgerichten über die erledigten und über die noch anhängigen Strafsachen und den Stand der letzteren an den General-Procurator Bericht zu erstatten. Sie haben auch in einzelnen Straffällen, wenn es sich um Einleitung oder um die Einstellung einer Untersuchung oder auch nur einzelne Untersuchungsschritte handelt, sofern sie es der Wichtigkeit der Sache wegen nöthig finden, an denselben zu berichten und dessen Weisungen zu befolgen.

§. 16.

Der General-Procurator führt die Aufsicht über alle ihm untergeordneten Staatsanwälte. Er ist befugt bei jedem einzelnen im Sprengel seines Districtes sich ereignenden Straffalle an der Stelle des Staatsanwalt-Substituten oder des Staatsanwaltes entweder in Person selbst, oder durch seinen Stellvertreter innerhalb der für die Wirksamkeit der Staatsanwälte gezogenen Gränzen einzuschreiten. Ebenso kann er bei jedem einzelnen Straffalle, sei es bei dem Bezirksgerichte erster Classe (Bezirks-Collegialgerichte) oder bei den Landesgerichten irgend einen Staatsanwalt aus der Reihe aller ihm untergeordneten Staatsanwalt-Substituten oder Staatsanwälte mit der dem Staatsanwalte zukommenden Betheiligung an der Untersuchung und der Einleitung und Austragung des Strafprocesses beauftragen, welchem Auftrage sowohl von Seite des Beauftragten, wie von Seite des bei dem betreffenden Bezirksgerichte erster Classe (Bezirks-Collegialgerichte) oder bei dem Landesgerichte angestellten Staatsanwalte Folge zu leisten ist.

§. 17.

Die General-Procuratoren sind dem Justizminister unmittelbar untergeordnet.

Sie empfangen von demselben allein Befehle und erstatten an ihn in einzelnen Fällen die etwa nöthigen Berichte.

Ebenso haben sie am Ende jedes Vierteljahres an das Justizministerium den Bericht über die im Laufe desselben erledigten, und noch anhängigen Strafsachen zu erstatten.

§. 18.

Gegenwärtige Verordnung beginnt ihre Wirksamkeit für die Eingangsbezeichneten Kronländer mit dem Zeitpuncte und in der Stetigkeit als die neu organisirten Gerichte in den verschiedenen Districten ihr Amt wirklich ausüben.

Schmerling m. p.